

RELACION

PËR

AKTIN NORMATIV “PËR PËRDORIMIN E PROCEDURËS SË PËRSHPEJTUAR PËR SUBVENCIONIMIN E PAGESËS SË QIRASË SË BANESËS PËR FAMILJET E MBETURA TË PASTREHA, SI PASOJË E FATKEQËSISË NATYRORE, TËRMETIT TË DATËS 26.11.2019

I. QËLLIMI I PROJEKTAKTIT DHE OBJEKTIVAT QË SYNOHEN TË ARRIHEN

Në kuadër të shpalljes së gjendjes së fatkeqësisë natyrore në qarqet Durrës Tiranë dhe Lezhë, me vendimin nr.750, datë 27.11.2019, të Këshillit të Ministrave, “Për shpalljen e gjendjes së fatkeqësisë natyrore në qarqet Durrës dhe Tiranë”, i ndryshuar, si pasojë e dëmeve të shkaktuara nga tërmeti i datës 26.11.2019, familjeve të viktimave do t’u ofrohet subvencionimi i qirasë për një vit, sipas procedurave të përshpejtuara. Akti normativ propozohet për shkak të nevojës që lind për të kapërcyer disa procedura, afate kohore dhe dokumente standarde, që kërkohen nga ligji nr.22/2018, “Për strehimin social” dhe akteve nënligjore në zbatim të tij.

II. VLERËSIMI I PROJEKTAKTIT NË RAPORT ME PROGRAMIN POLITIK TË KËSHILLIT TË MINISTRAVE, ME PROGRAMIN ANALITIK TË AKTEVE DHE DOKUMENTE TË TJERA POLITIKE

Ky akt normativ nuk është parashikuar në planin analitik të projektakteve për vitin 2019.

III. ARGUMENTIMI I PROJEKTAKTIT LIDHUR ME PËRPARËSITË, PROBLEMATIKAT, EFEKTET E PRITSHME

Miratimi i këtij akti normativ është diktuar në kuadër të masave që po merr qeveria për t’u ardhur në ndihmë të familjeve, banesat e të cilave, si rezultat i tërmetit të datës 26.11.2019, janë shembur ose janë deklaruar si të pabanueshme me akt konstatimi nga Instituti i Ndërtimit.

Subvencionimi i qirasë është një instrument financiar që i jep zgjidhje të shpejtë situatës së strehimit të familjeve që kanë ngelur të pastreha si rezultat i fatkeqësisë natyrore. Sipas informacionit të datës 4.12.2019 nga Dispeceri (burimi i informacionit nga media) rezultojnë:

- Shtëpi të shembura: 1183 (Durrës 1050, Tiranë 131, Dibër 2)
- Shtëpi të dëmtuara rëndë: 5514 (Durrës 3838, Tiranë 1311, Lezhë 168, Kukës 150, Dibër 13, Elbasan 34)

- Pallate të dëmtuara rëndë: 558 (Durrës 35, Tiranë 461, Lezhë 56, Kukës 4, Dibër 1, Elbasan 1)
- Pallate të pabanueshme: 20 (Tiranë)

Lista e plotë pritet të përditësohet, por sipas të dhënave të mësipërme rezultojnë rreth 6,697 familje në banesa, ndërkohë që numri i familjeve që banojnë në pallatet e dëmtuara rëndë dhe ato që janë shembur nuk është i raportuar.

Subvencionimi i qirasë është një instrument financiar i parashikuar në ligjin nr. 22/2018 “Për strehimin social”. Procedurat e dhënies së subvencionimit të qirasë në favor të familjeve përfituese nga njësitë e vetëqeverisjes, vendore afatet kohore dhe dokumentacioni që ato duhet të dorëzojnë në njësitë e qeverisjes vendore si edhe procedurat që njësitë e vetëqeverisjes vendore aplikojnë për të përfituar mbështetje nga buxheti i shtetit, kur ato nuk disponojnë të ardhura të mjaftueshme, janë përcaktuar pjesërisht në ligj dhe më pas, detajuar me akte nënligjore të cilat janë miratuar këtë vit.

Ky akt normativ synon të shkurtojë procedurat, afatet kohore dhe dokumentacionin që duhet të plotësojnë familjet përfituese si edhe bashkitë për të përfituar mbështetje buxhetore, duke shmangur disa parashikime të ligjit nr.22/2018 (nenet 35, 37, 39)

IV. VLERËSIMI I LIGJSHMËRISË, KUSHTETUTSHMËRISË DHE HARMONIZIMI ME LEGJISLACIONIN NË FUQI VENDAS E NDËRKOMBËTAR

Projektakti i propozuar për miratim është akt normativ me fuqinë e ligjit në bazë të nenit 101 të Kushtetutës, i cili përcakton se Këshilli i Ministrave në rast nevojë dhe urgjence, nën përgjegjësinë e tij, mund të nxjerrë akte normative që kanë fuqinë e ligjit. Ky akt normativ i referohet ligjit nr.22/2018, “Për strehimin social”, për sa i takon subvencionimit të qirasë si një instrument financiar i parashikuar në këtë ligj, si edhe lidhur me kategorinë e familjeve që kanë ngelur të pastreha për shkak të (ndër të tjera) fatkeqësive natyrore.

V. VLERËSIMI I SHKALLËS SË PËRAFRIMIT ME ACQUIS COMMUNAUTAIRE (PËR PROJEKTAKTET NORMATIVE)

Ky akt normativ nuk synon përafrim me *acquis* të BE-së.

VI. PËRMBLEDHJE SHPJEGUESE E PËRMBAJTJES SË PROJEKTAKTIT

Akti normativ përbëhet nga 10 nene.

Në nenin 1 parashikohet masa e subvencionimit të qirasë për familjet, subjekt i këtij akti, i cili përcaktohet në masën 100% të nivelit të qirasë mesatare në tregun e lirë.

Në nenin 2 parashikohen detyrimet e njësisë së vetëqeverisjes vendore për:

- hartimin e listave të familjeve që do të përfitojnë subvencionimin e qirasë;
- vlerësimin e nivelit mesatar të qirasë të banesave në treg në njësinë e vetëqeverisjes vendore (nëse nuk e kanë bërë një gjë të tillë në zbatim të ligjit nr.22/2018; paraqitjen e listës së përfituesve për miratim në këshillin bashkiak dhe; dërgimin e kërkesës për mbështetje buxhetore në ministrinë përgjegjëse për strehimin.

Neni 3 parashikon dokumentacionin që duhet të paraqesë familja në mënyrë që të përfitojë subvencionimin e qirasë. Në listën e dokumenteve përfshihen vetëm:

- formulari, i cili përmban të dhëna identifikuese për familjen, banesën e prishur/të pabanuar dhe aktin e verifikimit;
- akti i konstatimit i hartuar nga Instituti i Ndërtimit;
- certifikata e gjendjes familjare, në bazë të së cilës NJVV llogarit shumën e subvencionit dhe;
- numrin e llogarisë bankare ku do të derdhet subvencioni.

Neni 4 parashikon rastin kur banesa e dëmtuar ndodhet në një qytet ndërsa familja gjen banesën që do të marrë me qira në një qytet tjetër, duke lejuar dhënien e subvencionimit edhe në këtë rast.

Neni 5 parashikon mënyrën e ndarjes së fondeve të buxhetit nga ministria përgjegjëse për strehimin, duke iu referuar proporcionalitetit në ndarjen e fondeve, bazuar në numrin e familjeve, banesat e të cilave janë dëmtuar si edhe në mundësitë financiare të bashkisë për të financuar me të ardhurat e veta.

Nenit 6 përcakton rastet përjashtimore të parashikuara, përkatësisht:

- kategoritë prioritare të përcaktuara në nenin 34, i cili nuk e përcakton këtë kategori prioritare
- dhënien e subvencionit drejtpërdrejt në llogari të pronarit sipas nenit 37, ndërkohë që akti normative parashikon ti akordohet në llogari të familjes përfituese. Gjithashtu për familjet që përfitojnë subvencionimin e qirasë sipas ligjit 22/2018, familja duhet të ketë të ardhura brenda kufijve të përcaktuar, ndërkohë që aktit normativ nuk kërkohen të dhëna mbi nivelin e të ardhurave
- neni 39 i ligjit përcakton afatet, procedurat dhe dokumentacionin për të përfituar subvencion, ndërkohë që akti normativ i ka anashkaluar ato.

Neni 7 përcakton se subvencionimi i qirasë sipas këtij akti normativ ka vlerë vetëm për një periudhë njëvjeçare. Më pas, familjet që rezultojnë ende të

pasistemuara me forma të tjera strehimi, do të duhet të aplikojnë me dokumentacionin përkatës, sipas kërkesave ligjore të ligjit nr.22/2018.

Neni 8 parashikon burimin e financimit të subvencionimit të qirasë. Burimi kryesor do të jetë buxheti i shtetit. Ndërkaq, njësitë e vetëqeverisjes vendore, bazuar në mundësitë e tyre financiare, mund të kontribuojnë. Kështu p.sh., për Bashkinë e Tiranës kontributi i buxhetit të shtetit do të jetë komplementar i buxhetit të bashkisë. Ndërkohë, bashkitë e tjera janë në pozicion më të disfavorshëm dhe nuk pritet kontribut i ndjeshëm.

Neni 9 ngarkon njësitë e vetëqeverisjes vendore dhe ministrinë përgjegjëse për strehimin për zbatimin e aktit normative.

Neni 10 parashikon hyrjen në fuqi të aktit normativ.

VII.INSTITUCIONET DHE ORGANET QË NGARKOHEN PËR ZBATIMIN E PROJEKTAKTIT

Institucionet që ngarkohen me zbatimin e këtij akti normativ janë njësitë e vetëqeverisjes vendore dhe ministria përgjegjëse për strehimin.

VIII.PERSONAT DHE INSTITUCIONET QË KANË KONTRIBUAR NË HARTIMIN E PROJEKTAKTIT

Akti normativ është hartuar nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë

IX. RAPORTI I VLERËSIMIT TË TË ARDHURAVE DHE SHPENZIMEVE BUXHETORE

Vlerësohet se subvencionimi i qirasë për një vit për rreth 6000 familje të jetë rreth 1 miliard lekë dhe do të përballohen kryesisht nga buxheti i shtetit.

Akti normativ nuk parashikon shpenzime shtesë për burimet njerëzore pasi procedurat do të ndiqen nga strukturat / stafet ekzistuese të NJVV.

KËSHILLI I MINISTRAVE